

Državni blagajnik gospodin Slavko Linić svjestan stanja u kojem jesmo i zabarinut glede mogućih događanja u narednoj godini uputio je jasnu poruku: "Vlada želi poslati domaćim i stranim kreditorima poruku da ćemo se odgovorno odnositi prema kreditnim obvezama, a ulagačima da se u Hrvatsku isplati ulagati».

2011. je izgubljena godina ma koliko šutili o tome. Ekonomska politika koja nas je dovela u stanje u kojem jesmo neće dati pozitivnih pomaka, bez kojih nema zadržavanja postojećeg kreditnog rejtinga, pa, prema tome, nije realno očekivati da će se, hvala Bogu, ista nastaviti.

Gospodin Slavko Linić preuzevši kormilo državne blagajne ima mogućnost, ali i obvezu, da provede zamisli za koje se je zalagao u proteklih osam godina. Nova Vlada neće imati sto dana kako se to popularno kaže pa, mi građani Hrvatske, osporavajući im s pravom sto dana „poštede“ moramo podržati razumne nove poteze Vlade ma koliko se, eventualno, dvojili o tome da li su ili nisu njezini potezi najbolje rješenje. Odmah ću reći da, promatrajući vektorski, izjave gospodina Slavka Linića podržavam. To nije malo ako se ima u vidu da sa Vladom iz vremena premijera Ivice Račana nisam dijelio nužnost tadašnje ekonomske politike, pa ni s gospodinom Linićem, posebice glede stečajeva. Možda mi se čini, ali ipak, ovu politiku smatram različitom od svih dosadašnjih politika. Izjavu gospodina Slavka Linića koju sam citirao smatram odlučnom najavom novih boljih vjetrova.

Gospodin Slavko Linić je u pravu kada fokusira problem državne blagajne na rashodnoj strani. Odista promjene na rashodnoj strani proračuna je prvi korak koji nova Vlada mora učiniti. Strukturne promjene na prihodnoj strani usmjerene na povećanje konkurentnosti svakako se moraju podržati. U tom je smislu moj rad: „Porezna reforma i Hrvatska kriza“ moje određenje glede nužnih promjena glede promjena proreznog sustava i tome nemam što pridodati. Jasno, može se raspravljati o brojkama jer je knjiga napisana krajem 2009. godine od kada se je što šta promijenilo u smislu pogoršanja stanja i smanjenja baroja stupnjeva slobode, kako bi rekli ekonomisti.

Poruka po kojoj vjerovnici u zemlji i inozemstvu ne trebaju brinuti glede njihovih potraživanja snažna je poruka. Na tome valja inzistirati i održati odnos prema vjerovnicima upravo na način kako je ministar Linić izrekao. Ne ulazeći u detalje valja se složiti sa Ministrom da nam predstoje

značajne promjene. U tom je smislu ideja o najavljenom rebalansu proračuna sredinom godine razuman iskorak. Međutim, ne bi bilo dobro da vjerovnici najavljen rebalans shvate kao „popuštanje“ glede javnih rashoda, već kao osmišljeni potez nove vlasti kako bi se postavilo dodatno budžetko ograničenje sukladno kapacitetu hrvatskog gospodarstva. Činjenica da okružje izravno određuje broj mogućih rješenja čini najavljeni rebalans mudrim potezom.

Što se tiče najavljenih stečajeva, slažem se, potrebno je zatvoriti fantomske tvrtke koje su bile samo „premosnice“ za poslovne kombinacije balkanskog mentaliteta. Međutim, te i takve tvrtke valja ispitati do kraja kako nam se ne bi ponovila prošlost.

Osobno sam veliki protivnik olakih stečajeva o čemu sam pisao na ovim stranicama, odnosno iznosio putem javnih istupa. U uvjetima kada se nove tvrtke „rađaju“ prirodno je da jedan dio njih „umire“. Visoki „natalitet“ omogućava i visoki „mortalitet“. Na žalost gospodarsko stanje u Hrvatskoj je zabrinjavajuće - i vrlo bremenito - kako našim domaćim problemima tako i učincima iz okruženja. Do 2007. godine živjeli smo iznad svojih mogućnosti i to tako da smo destruirali nacionalno gospodarstvo. Potom je uslijedila kriza koja nas je „otrijeznila“. Mnoge su tvrtke u poteškoćama. Stečajevi povećavaju nezaposlenost koja je ionako zabrinjavajuća. Broj nezaposlenih, s jedne strane, i, broj penzionera, s druge strane, nije moguće „održati“ bez odlučne ekonomske politike, ali i visokog senzibiliteta prema tvrtkama u poteškoćama. Postoje brojne mogućnosti da se „posrnulm“ tvrtkama pomogne. Za one kojima nema pomoći valja osigurati učinkovitu eutanaziju. Kad se dinamizira gospodarski razvoj tada će se povećati broj mogućih rješenja za spas/eutanaziju manje uspješnih tvrtki. (Tzv. radničko dioničarstvo moglo bi već danas biti jedno od mogućih rješenja. Siguran sam daleko bolje i socijalno prihvatljivije od gubitka radnog mjesta kao nužne posljedice stečaja.)

Kako očekujem bremenitu narednu godinu, što obrazlažem na mojim radionicama, predviđam da će mnoge obitelji teže nego što misle održati današnji standard. Za one koji manje imaju materijalno stanje neće se popraviti, možda će se dodatno pogoršati; oni koji raspolažu danas dostatnim dohocima/imovinom mogli bi se naći u novim neizvjesnostima koje bi, sa svoje strane, mogle dodatno smanjiti iznos današnjeg dohotka, odnosno vrijednosti raspoložive imovine.